

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนบุคคล
ของ นายชัช ชลวร ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๒/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๕๕

วันที่ ๑๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

เรื่อง ศาลจังหวัดสระบุรีส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายธนรัตน์ แก้ววาริ) เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยกรณีประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๕ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๑๕ ข้อ ๓ ซึ่งถูกแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๒ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ข้อ ๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๓ หรือไม่

ประเด็นวินิจฉัย

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๕ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๑๕ ข้อ ๓ ซึ่งถูกแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๒ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ข้อ ๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๓ หรือไม่

ความเห็น

ด้วยคำร้องนี้เป็นคดีที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๕ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๑๕ ซึ่งถูกแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๒ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่ เมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ใช้บังคับ ในขณะที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยคดี จึงมีประเด็นเบื้องต้นสมควรพิจารณาก่อนว่า กรณีมีเหตุต้องพิจารณาวินิจฉัยตามประเด็นแห่งคดีของคำร้อง หรือไม่

เห็นว่า การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดต้องพิจารณาว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญฉบับที่ใช้บังคับ ในขณะที่ศาลรัฐธรรมนูญมี

LIRT

คำวินิจฉัย สำหรับคำร้องนี้ศาลรัฐธรรมนูญได้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยก่อนที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ใช้บังคับ โดยผู้ร้องโต้แย้งความชอบด้วยรัฐธรรมนูญว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๕๐ แต่อย่างไรก็ตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้นำหลักการแห่งบทบัญญัติดังกล่าว มาบัญญัติไว้เป็นหลักการเดียวกันตามมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๓ ด้วยเช่นกัน ดังนั้น เมื่อยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ กรณีจึงมีเหตุสมควรวินิจฉัยประเด็นตามคำร้องต่อไป

เมื่อพิจารณาคำร้องแล้วมีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๕ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๑๕ ข้อ ๓ ซึ่งถูกแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๒ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ข้อ ๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๓ หรือไม่

เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๓ เป็นบทบัญญัติที่ด้วยสิทธิ และเสรีภาพของชนชาวไทย โดยมาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐ ทุกองค์กรต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ เป็นบทบัญญัติรับรองสิทธิและเสรีภาพตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญ ทั้งโดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญว่าได้รับความคุ้มครองและผูกพันองค์กรของรัฐ ในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมาย และการตีความกฎหมาย มาตรา ๒๘ เป็นบทบัญญัติ ที่รับรองในการที่บุคคลจะอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิด สิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น และไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของ ประชาชนและเป็นบทบัญญัติที่ให้หลักประกันสิทธิของบุคคลในการใช้สิทธิทางศาลเมื่อถูกละเมิดสิทธิ หรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรอง มาตรา ๒๙ เป็นบทบัญญัติที่เป็นหลักประกันความมั่นคงแห่งสิทธิ และเสรีภาพที่ว่า ให้มีการตรากฎหมายจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลได้ภายใต้เงื่อนไขที่รัฐธรรมนูญ

กำหนดคือ ต้องอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้ และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมีได้ ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าวต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งนี้ ให้นำมาใช้บังคับกับกฎที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย โดยอนุโลม มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติรับรองหลักความเสมอภาคที่ให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยซึ่งมีหลักการว่าบุคคลทุกคนมีความเสมอภาคในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่าง จะกระทำมิได้ มาตรา ๓๔ เป็นบทบัญญัติรับรองเสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่ภายในราชอาณาจักร การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่กำหนดไว้กล่าวคือ เพื่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน การผังเมือง หรือเพื่อสวัสดิภาพของผู้เยาว์ และมาตรา ๔๓ เป็นบทบัญญัติคุ้มครองให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ และการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่กำหนดไว้กล่าวคือ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณสุข โภค การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกัน การผูกขาดหรือขัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน ทั้งนี้ การตรากฎหมายที่ให้อำนาจจำกัดเสรีภาพตามมาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๓ ดังกล่าว ยังมีหลักประกันว่าจะต้องเป็นไปตามหลักการจำกัดสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕ อีกด้วย

สำหรับประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๕ ข้อ ๓ ซึ่งได้ตราขึ้นโดยหัวหน้าคณะปฏิวัติ และประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายมาตั้งแต่วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๑๕ และต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๒ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ข้อ ๑ เป็นบทบัญญัติที่มีความมุ่งหมายปรากฏชัดเจนเจตนาของคณะปฏิวัติซึ่งแสดงไว้ในประกาศทั้งสองฉบับว่า ร้านขายอาหารหรือเครื่องดื่มได้เปิดจำหน่ายแก่ประชาชนได้จนคำคืนดีกัน เป็นการบั่นทอนสุขภาพ

และไม่ประหยัด ทั้งปรากฏว่ามีพวกมิถิลาฉีพลีโอกาสใช้เป็นแหล่งนัดพบและมั่วสุมชุมนุมกันประกอบ อาชญากรรม สมควรจำกัดเวลาสำหรับการจำหน่ายในสถานที่ดังกล่าว เพื่อให้เกิดการประหยัด และรักษาสุขภาพอนามัยของประชาชน และเพื่อป้องกันเหตุร้ายที่อาจจะเกิดขึ้น และเพื่อความสะดวก ทั้งในการควบคุมและการปฏิบัติ จึงมีคำสั่งตามความในข้อ ๓ ว่า ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง สถานที่ขายอาหารหรือเครื่องดื่มขายอาหารหรือเครื่องดื่ม ตั้งแต่เวลา ๐๑.๐๐ นาฬิกา ถึง ๐๕.๐๐ นาฬิกา เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมตำรวจหรือผู้ว่าราชการจังหวัด และห้ามมิให้ผู้ใด รับประทานอาหารหรือเครื่องดื่มเครื่องดื่มในสถานที่ขายอาหารหรือเครื่องดื่มในกำหนดเวลาห้ามขาย เว้นแต่ สถานที่ขายอาหารหรือเครื่องดื่มนั้น ได้รับอนุญาตให้ขายได้โดยไม่นำมาใช้บังคับแก่เจ้าของ ผู้ครอบครอง บริวาร หรือผู้ทำงานในสถานที่นั้น ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข หรือวิธีการให้เป็นไปตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง และไม่ให้นำมาใช้บังคับแก่การขาย การรับประทาน หรือการดื่มในสถานบริการ ตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

ในประเด็นว่า ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๕ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๑๕ ข้อ ๓ ซึ่งถูกแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๒ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ข้อ ๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๓ หรือไม่

เห็นว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการห้ามจำหน่ายอาหารหรือ เครื่องดื่มตั้งแต่เวลา ๐๑.๐๐ นาฬิกา ถึง ๐๕.๐๐ นาฬิกา เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี กรมตำรวจหรือผู้ว่าราชการจังหวัด โดยในขณะที่คณะปฏิวัติได้ตราประกาศฉบับนี้เป็นช่วงที่คณะปฏิวัติ กระทำการยึดอำนาจการปกครองแผ่นดินสำเร็จเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๔ และยกเลิก การใช้บังคับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ ขององค์กรที่ใช้อำนาจ โดยให้ฝ่ายบริหารคือรัฐบาลใช้อำนาจทั้งในส่วนของอำนาจบริหารและอำนาจ นิติบัญญัติในขณะเดียวกัน เพื่อให้บ้านเมืองสงบเรียบร้อยเป็นปกติสุขจนกว่าจะมีการประกาศใช้ รัฐธรรมนูญตามครรลองของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และในช่วงระหว่างเวลาที่คณะปฏิวัติยึดอำนาจนั้น คณะปฏิวัติซึ่งทำหน้าที่บริหารประเทศมีความต้องการ ให้ประชาชนอยู่ในความสงบเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ก่อความวุ่นวายเพื่อให้เกิดความมั่นคงของประเทศ

และการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน จึงจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน โดยเฉพาะ
ในกรณีประกาศของคณะปฏิวัติอันเป็นประเด็นแห่งคดีนี้จำกัดสิทธิและเสรีภาพของผู้ประกอบกิจการ
หรือประกอบอาชีพสถานโบว์ลิ่ง สถานเล่นสเก็ต และร้านขายอาหารหรือเครื่องดื่มซึ่งกรณีของร้านอาหาร
หรือเครื่องดื่มยังได้จำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่เป็นผู้บริโภคอีกด้วยเพราะไม่ต้องการ
ให้ประชาชนออกจากบ้านในเวลาค่ำคืนซึ่งยากแก่การควบคุมตรวจตรา และอาจก่อให้เกิดการชงชุม
ก่อเหตุความไม่สงบ อันส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐและความสงบสุขของบ้านเมือง ซึ่งเป็น
กรณีจำเป็นในขณะที่บ้านเมืองอยู่ในช่วงของการรัฐประหารซึ่งไม่ได้มีการคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของ
ประชาชนเท่าใดนัก เนื่องจากต้องคำนึงถึงความมั่นคงของรัฐและความสงบสุขของประเทศมาก่อน
ดังปรากฏในเจตนาของคณะปฏิวัติซึ่งแสดงไว้ในประกาศทั้งสองฉบับดังกล่าวข้างต้นแล้ว อย่างไรก็ตาม
ในยามบ้านเมืองเป็นปกติสุขการใช้ชีวิตของปัจเจกบุคคลย่อมแตกต่างกันไปประกอบกับปัจจุบันในยุค
ของโลกาภิวัตน์สังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก โดยเฉพาะด้านการค้าขายกับต่างประเทศ
จำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสารกันตลอดเวลาจนทำให้วงจรการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชนเปลี่ยนแปลง
ไปจากเดิมและมีความแตกต่างกันในส่วนของปัจเจกบุคคลจนไม่สามารถแบ่งเวลาออกเป็นว่า
เวลากลางวันเป็นเวลาทำงาน และหยุดพักผ่อนในเวลากลางคืน การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ทำให้รัฐบาล
ไม่อาจควบคุมให้ประชาชนต้องอยู่แต่ในบ้านเฉพาะในเวลากลางคืนได้เนื่องจากความจำเป็นของบุคคล
ในการเดินทางเพื่อประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพมีความแตกต่างกันไป รวมถึงผู้ประกอบกิจการ
หรือประกอบอาชีพขายอาหารหรือเครื่องดื่มในช่วงเวลาดังกล่าวด้วยจึงเห็นว่า ในสถานการณ์ปัจจุบัน
ที่บ้านเมืองเป็นปกติสุขมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
โดยมีรัฐธรรมนูญเป็นกลไกในการบริหารปกครองประเทศซึ่งได้บัญญัติรับรองเสรีภาพของบุคคล
ในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพตามมาตรา ๔๓ ไว้ว่ากฎหมายที่จำกัดเสรีภาพของบุคคล
ดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่กำหนดไว้
ซึ่งในกรณีนี้คือ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศและการรักษา
ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ทั้งนี้ การตรากฎหมายที่ให้อำนาจจำกัดเสรีภาพ
ดังกล่าวยังต้องเป็นไปตามหลักการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามมาตรา ๒๕ ที่ว่า จะต้อง
กระทำเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ การที่บทบัญญัติ

แห่งกฎหมายของประกาศของคณะปฏิวัติที่กำหนดห้ามผู้ประกอบการขายอาหารหรือเครื่องดื่มจำหน่ายอาหารหรือเครื่องดื่มแก่ผู้รับประทานอาหารหรือดื่มเครื่องดื่มในช่วงเวลาตั้งแต่เวลา ๐๑.๐๐ นาฬิกา ถึง ๐๕.๐๐ นาฬิกา หากมีการฝ่าฝืนต้องระวางโทษดังนี้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ขายอาหารหรือเครื่องดื่มระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท และถูกสั่งพักใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามข้อ ๕ และผู้รับประทานอาหารหรือดื่มเครื่องดื่มในสถานที่ในกำหนดเวลาห้ามขายระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาทตามข้อ ๖ ในขณะที่ปัจจุบันบุคคลมีวิถีชีวิตประจำวันแตกต่างกันไป บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ห้ามมิให้ขายอาหารหรือเครื่องดื่มและรับประทานอาหารหรือดื่มเครื่องดื่มในช่วงเวลาดังกล่าวจึงขัดต่อสภาพความเป็นจริงของวิถีชีวิตประจำวันของบุคคล และไม่มีความเป็นไปได้ในการบังคับให้กฎหมายนี้ใช้บังคับได้สมเจตนาของกฎหมายที่ว่าเพื่อให้เกิดการประหยัด รักษาสุขภาพอนามัยของประชาชน ป้องกันเหตุร้ายที่อาจจะเกิดขึ้น และความสะดวกทั้งในการควบคุมและการปฏิบัติ เนื่องจากยังมีสถานที่อื่นนอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในกฎหมายนี้ที่เป็นแหล่งนัดพบและมั่วสุมชุมนุมกัน อีกทั้งความจำเป็นของประชาชนที่ยังคงต้องมีการจำหน่ายและรับประทานอาหารหรือดื่มเครื่องดื่มในช่วงเวลาและสถานที่ดังกล่าวอยู่ การใช้บังคับกฎหมายนี้จึงไม่เป็นไปตามสภาพแห่งความเป็นจริงของวิถีชีวิตประจำวันของบุคคลในขณะที่บุคคลมีความจำเป็นที่ต้องใช้ชีวิตประจำวันในช่วงเวลาดังกล่าว อีกทั้งยังอาจทำให้การใช้บังคับกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความเหลื่อมล้ำกันอันต้องด้วยลักษณะของการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลด้วย ดังนั้น เมื่อชั่งน้ำหนักระหว่างสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้กับประโยชน์ส่วนรวมของรัฐตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายนี้ซึ่งปรากฏตามเจตนาของคณะปฏิวัติแล้วเห็นว่าประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๕ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๑๕ ข้อ ๓ ซึ่งถูกแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๒ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ข้อ ๑ เป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพเกินความจำเป็นและกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๓ และเมื่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวจะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราอื่นอีก

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงเห็นว่า ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๕ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๑๕ ข้อ ๓ ซึ่งถูกแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๒ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ข้อ ๑ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๓

นายชัช ชลวร
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ